

**SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRASIN KORUNMASI
SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN**

(Resmî Gazete ile yayımı: 21.1.2006 Sayı:26056)

Kanun No
5448

Kabul Tarihi
19.1.2006

MADDE 1 - 17 Ekim 2003 tarihinde Paris'te Birleşmiş Milletler Eğitim, Bılım ve Kultur Teşkilâtı (UNESCO)'nın 32 ncı Genel Konferansında kabul edilen "Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi"nin onaylanması uygun bulunmuştur

MADDE 2 - Bu Kanun yayımı tarihinde yururluğē girer

MADDE 3 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yururur

**SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRASIN
KORUNMASI SÖZLEŞMESİ**

Paris, 17 Ekim 2003

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi

Aşağıda kısaca UNESCO olarak anılacak olan, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bılım ve Kultur Teşkilatının Paris'te Yırmıdokuz Eylül-Onyedı Ekim İkibınuç tarihleri arasında toplanan 32 Genel Konferansı,

İnsan hakları alanında mevcut uluslararası belgelere, özellikle 1948 İnsan Hakları Evrensel Bildirgesine, 1966 Ekonomik, Sosyal, Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesine, 1966 Medeni ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesine atıfta bulunarak,

1989 UNESCO Geleneksel Kultur ve Folklorun Korunması Tavsiye Kararında, 2001 UNESCO Kültürel Çeşitlilik Evrensel Bildirgesinde ve Kultur Bakanları Üçüncü Yuvarlak Masa Toplantısında kabul olunan 2002 İstanbul Bildirgesinde vurgulandığı gibi, somut olmayan kültürel mirasın, kültürel çeşitliliğın potası ve sürdürülebilir kalkınmanın güvencesi olarak önemini göz onunde tutarak,

Somut olmayan kültürel miras ile somut kültürel ve doğal miras arasındaki koklu karşılıklı bağılılığı göz önünde bulundurarak,

Küreselleşme ve sosyal değişim süreçlerinin, toplumlar arasında diyalogu yenileme koşullarını oluşturmakla birlikte, hoşgörüsüzlük olgusunun yaptığı gibi, özellikle korumaya yönelik kaynakların yetersizliğinden dolayı, somut olmayan kültürel mirasla ilgili bozulma, yok olma veya yıkılma gibi ciddi tehditleri arttırdığını kabul ederek,

İnsanlığın somut olmayan kültürel mirasının korunması konusunda evrensel istenç ile bir ortak kaygının varlığının farkında olarak,

Toplulukların, özellikle yerli toplulukların, grupların ve bazı durumlarda bireylerin somut olmayan kültürel mirasın üretimi, korunması, bakımı ve yeniden yaratılması konusunda önemli rol oynadıklarını, böylece kültürel çeşitliliği ve insan yaratıcılığını zenginleştirdiklerini kabul ederek,

UNESCO'nun, başta 1972 tarihli Dünya Kültürel ve Doğal Mirası Koruma Sözleşmesi olmak üzere kültürel mirasın korunması konusunda norm oluşturucu belgeler hazırlama yolundaki çalışmalarının geniş etkileri bulunduğunu not ederek,

Somut olmayan kültürel mirasın korunması konusunda henüz, bağlayıcılığı olan hiçbir çok taraflı metin bulunmadığını ayrıca not ederek,

Kültür ve doğa mirasıyla ilgili mevcut uluslararası anlaşmaların, tavsiyelerin ve kararların, somut olmayan kültürel mirasa ilişkin yeni hükümlerle etkili bir şekilde zenginleştirilmesi ve tamamlanması gerektiğini düşünerek,

Somut olmayan kültürel mirasın önemi ve korunması konusunda, özellikle yeni kuşakların daha fazla bilinçlendirilmesi gerektiğini göz önünde bulundurarak,

Uluslararası topluluğun, Sözleşmeye Taraf Devletlerle birlikte işbirliği ve karşılıklı yardımlaşma ruhu içinde bu mirasın korunmasına katkıda bulunması gerektiğini göz önünde bulundurarak,

UNESCO'nun somut olmayan kültürel mirasla ilgili programlarını, özellikle İnsanlığın Sozlu ve Somut Olmayan Mirasının Başyapıtları Bildirgesini hatırlayarak,

Somut olmayan kültürel mirasın, insanları birbirlerine yakınlaştırıcı ve onlar arasında değiş tokuşu ve anlayışı sağlayıcı, paha biçilmez rolünü göz önünde bulundurarak,

2003 Ekiminin on yedinci gününde işbu Sözleşmeyi kabul etmiştir

I. Genel Hükümler

Madde 1: Sözleşmenin Amaçları

İşbu Sözleşmenin amaçları şunlardır

- a) Somut olmayan kültürel mirası korumak,
- b) İlgili toplumların, grupların ve bireylerin somut olmayan kültürel mirasına saygı göstermek,
- c) Somut olmayan kültürel mirasın önemi konusunda yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde duyarlılığı arttırmak ve karşılıklı değerliliği sağlamak,
- d) Uluslararası işbirliği ve yardımlaşmayı sağlamak

Madde 2: Tanımlar

Bu Sozleşmenin amaçları bağlamında,

1 "Somut olmayan kültürel miras" toplulukların, grupların ve kimi durumlarda bireylerin, kültürel miraslarının bir parçası olarak tanımladıkları uygulamalar, temsiller, anlatımlar, bilgiler, beceriler -ve bunlara ilişkin araçlar, gereçler ve kültürel mekanlar- anlamına gelir Kuşaktan kuşağa aktarılan bu somut olmayan kültürel miras, toplulukların ve grupların çevreleriyle, doğayla ve tarihleriyle etkileşimlerine bağlı olarak, sürekli biçimde yeniden yaratılır ve bu onlara kimlik ve devamlılık duygusu verir, böylece kültürel çeşitliliğe ve insan yaratıcılığına duyulan saygıya katkıda bulunur İşbu Sozleşme bağlamında, sadece, uluslararası insan hakları belgeleri esaslarına uyan ve toplulukların, grupların ve bireylerin karşılıklı saygı gereklerine ve sürdürülebilir kalkınma ilkelerine uygun olan somut olmayan kültürel miras goz onunde tutulacaktır

2 Yukarıda 1 fıkrada tanımlanan "somut olmayan kültürel miras", özellikle aşağıdaki alanlarda belhırır

a) Somut olmayan kültürel mirasın aktarılmasında taşıyıcı işlevi goren dille birlikte sozlu gelenekler ve anlatımlar,

b) Gosteri sanatları,

c) Toplumsal uygulamalar, ritüeller ve şolenler,

d) Doğa ve evrenle ilgili bilgi ve uygulamalar,

e) El sanatları geleneği

3 "Koruma" terımı, somut olmayan kültürel mirasın yaşayabilirliğini guvence altına alma anlamına gelir, buna kimlik saptaması, belgeleme, araştırma, muhafaza, koruma, geliştirme, guçlendirme ve özellikle okul içi ya da okul dışı eğitim aracılığıyla kuşaktan kuşağa aktarma olduğu kadar, bu kültürel mirasın değişik yanlarının canlandırılması dahıldır

4 "Taraf Devletler" Sozleşmeyle bağlı olan ve Sozleşmenin yurulukte bulunduğu Devletlerdir

5 Sozleşme 33 maddede gonderme yapılan ve işbu Sozleşmeye o maddede belirtilen koşullara uygun biçimde Taraf olan topraklara aynen uygulanır Bu bağlamda "Taraf Devletler" terımı mezkûr topraklara da atıfta bulunmaktadır

Madde 3: Başka Uluslararası Belgelerle İlişki

Bu Sozleşmenin hiçbir hukmu,

a) 1972 Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına ilişkin Sozleşme gereğince dünya mirasına dahil oldukları ilan olunan ve somut olmayan bir kültürel miras bırımının doğrudan bağlı bulunduğu malların statusunu değıştirecek veya koruma duzeyını azaltacak biçimde, ya da

b) taraf Devletlerin telif haklarına veya ekolojik ve biyolojik kaynaklarının kullanımına ilişkin uluslararası belgelerden doğan haklarını ve yükümlülüklerini etkileyecek şekilde yorumlanamaz.

II. Sözleşmenin Organları

Madde 4: Taraf Devletler Genel Kurulu

1. İşbu Sözleşme ile bir Taraf Devletler Genel Kurulu oluşturulmuştur; buna aşağıda "Genel Kurul" denilecektir. Genel Kurul, işbu Sözleşmenin egemen organıdır.

2. Genel Kurul, iki yılda bir olağan olarak toplanır. Genel Kurulun karar alması veya Hükümetlerarası Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Komitesinin veya Taraf Devletlerin üçte birinin çağrısı üzerine olağanüstü toplantı yapılabilir.

3. Genel Kurul, kendi İç Tüzüğünü kabul eder.

Madde 5: Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Hükümetlerarası Komitesi

1. UNESCO nezdinde bir somut olmayan kültürel mirasın korunması hükümetler arası Komitesi kurulmuştur; buna aşağıda "Komite" denilecektir. Komite, bu Sözleşme 34. madde uyarınca yürürlüğe girdikten sonra, Taraf Devletler Genel Kurulunca seçilecek 18 Taraf Devletin temsilcilerinden kurulu olacaktır.

2. Sözleşmeye Taraf Devlet sayısı 50 olunca Komite üye sayısı 24'e yükseltilecektir.

Madde 6: Komite Üyelerinin Seçimi ve Görev Süreleri

1. Komite üyesi Devletlerin seçimi hakça coğrafi dağılım ve dönüşüm ilkelerine göre yapılır.

2. Komiteye üye Devletler, 4 yıllık bir görev süresi için, Genel Kurul olarak toplanacak Sözleşmeye Taraf Devletler tarafından seçilir.

3. Bununla birlikte, birinci seçim döneminde seçilen Komite üyesi Devletlerin yarısının görev süresi iki yıl ile sınırlıdır. Bu Devletler birinci seçimde kurayla belirlenir.

4. Komiteye üye Devletlerin yarısı, her iki yılda bir Genel Kurul tarafından yenilenir.

5. Genel Kurul, boş üyelikleri doldurmak için gerekli sayıda Devleti üyeliğe seçer.

6. Komite üyesi bir Devlet, art arda iki görev süresi için seçilemez.

7. Komitesi Üyesi Devletler, kendilerini temsil etmek için, somut olmayan kültürel mirasın çeşitli alanlarında nitelikli kişileri seçerler.

Madde 7: Komitenin Görevleri

İşbu Sözleşme tarafından verilmiş başka yetkilere zarar vermemek koşuluyla Komitenin görevleri şunlardır:

a) Sözleşmenin amaçlarını desteklemek, bu amaçların uygulamaya geçirilmesini özendirme ve izlemek;

b) İyi örnek uygulamalar konusunda rehberlik etmek ve somut olmayan kültürel mirasın korunması önlemleri konusunda tavsiyelerde bulunmak;

5448

19.1.2006

- c) 25 Maddeye uygun olarak Fon kaynaklarının kullanımı konusunda bir taslak hazırlamak ve Genel Kurulun onayına sunmak,
- d) 25 Maddeye uygun olarak kaynaklarını artırma yollarını aramak ve bu amaçla gerekli önlemleri almak,
- e) Sozleşmenin hayata geçirilmesi için uygulama yonergeleri hazırlamak ve bunları Genel Kurul'un onayına sunmak,
- f) 29 Maddeye uygun olarak Taraf Devletler tarafından sunulan raporları incelemek ve Genel Kurul için bunları özetlemek,
- g) Taraf Devletlerin sunduğu talepleri incelemek ve Komite tarafından saptanarak Genel Kurul tarafından onaylanacak ölçütlere göre
- ı) 16, 17 ve 18 maddelerde kayıtlı listeye yazım ve teklifler hakkında karar vermek,
- ıı) 22 madde uyarınca uluslararası yardım tahsisı konusunda karar vermek

Madde 8: Komitenin Çalışma Yontemleri

- 1 Komite, Genel Kurula karşı sorumludur Butun uygulamaları ve kararları hakkında Genel Kurula rapor verir
- 2 Komite, kendi iç tuzuğunu uyelerinin üçte iki çoğunluğu ile belirler
- 3 Komite, görevlerini yerine getirmek için geçici süre ile uygun gördüğü göreve özel danışma organlarını kurabilir
- 4 Komite, belirli konularda danışmak amacıyla, toplantılarına somut olmayan kültürel mirasın çeşitli alanlarında yetkili olan herhangi bir özel ya da resmi kuruluşu veya özel kişiyi davet edebilir

Madde 9: Danışsal Orgutlerin Akreditasyonu

- 1 Komite, somut olmayan kültürel miras alanında yetkileri kabul edilmiş olan hükümet dışı kuruluşların Komiteye akredite edilmesini Genel Kurula önerir Bu orgutlerin danışsal görevleri bulunacaktır
- 2 Komite, aynı zamanda bu akreditasyona ilişkin ölçüt ve usulleri de Genel Kurul'a önerir

Madde 10: Sekreteryaya

- 1 UNESCO Sekreteryası Komiteye destek sağlayacaktır
- 2 Sekreteryaya, Komite ve Genel Kurulun belgelerini ve Komite toplantılarının gündem taslağını hazırlar, alınan kararların yururluğe koyulmasını sağlar

III. Ulusal Düzeyde Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması

Madde 11: Taraf Devletlerin Rolü

Her Taraf Devlet,

- a Kendi toprağı üzerinde bulunan somut olmayan kültürel mirasın korunmasını guvence altına almak için gerekli önlemleri alacaktır,

b. 2. maddenin 3. fıkrasında belirtilen koruma önlemleri arasından, kendi toprağı üzerinde bulunan somut olmayan kültürel mirasın çeşitli öğelerini grupların, toplulukların ve ilgili Hükümet dışı kuruluşların katılımıyla, belirleyecek ve tanımlayacaktır.

Madde 12: Envanterler

1. Her Taraf Devlet, korumak için tesbit amacıyla kendi toprağı üzerindeki somut olmayan kültürel mirasın bir veya daha fazla envanterini, kendi durumuna uygun olacak biçimde hazırlar. Bu envanterler düzenli olarak güncelleştirilir.

2. Her Taraf Devlet 29. Madde gereğince devresel raporunu Komiteye sunduğunda, bu envanterlerle ilgili bilgileri de verir.

Madde 13: Diğer Koruma Önlemleri

Her Taraf Devlet kendi toprağı üzerindeki somut olmayan kültürel mirasın korunmasını, gelişmesini ve değer kazanmasını güvence altına almak amacıyla aşağıdaki hususları gerçekleştirmeğe gayret eder:

a) Toplum içinde somut olmayan kültürel mirasın işlevinin değer kazanması yönünde bir genel politika benimsemek ve planlama programlarına bu mirasın korunmasını dahil etmek;

b) kendi toprağı üzerindeki somut olmayan kültürel mirasın korunması konusunda bir veya daha fazla yetkili kurum belirlemek ya da kurmak;

c) özellikle tehlike altındaki somut olmayan kültürel miras konusunda, somut olmayan kültürel mirasın etkili bir şekilde korunması için bilimsel, teknik ve sanatsal incelemeleri ve araştırmaya ilişkin yöntemibilimini özendirmek;

d) Aşağıdaki hususları amaçlayan uygun yasal, teknik, idarî ve malî önlemler almak:

(i) Somut olmayan mirasın eğitimi ve idaresi ile ilgili kurumların oluşturulmasını özendirmek ve bu mirasın sunum ve anlatımına ayrılmış yerlerde geleceğe iletilmesini sağlamak;

(ii) bu mirasa ulaşılmasını düzenleyen, mirasın kendine özgü geleneksel uygulamalarına saygı göstererek, somut olmayan kültürel mirasa ulaşılmasını güvence altına almak;

(iii) somut olmayan kültürel miras konusunda dokümantasyon merkezleri kurmak ve buralara ulaşılmasını kolaylaştırmak.

Madde 14: Eğitim, Duyarlılığın ve Kapasitenin Güçlendirilmesi

Her Taraf Devlet, uygun tedbirlerle şu hususları gerçekleştirilmeye gayret eder:

a) somut olmayan kültürel mirasın tanınmasını, buna saygı duyulmasını ve geliştirilmesini özellikle aşağıda belirtilen önlemlerle sağlamak:

(i) toplumun genelini ve özellikle gençleri hedefleyen eğitici, duyarlılığı artırıcı ve bilgilendirici programlar düzenlemek;

5448

19.1.2006

(ii) ilgili topluluklar ve gruplar içinde belirli eğitim ve yetiştirme programları düzenlemek,

(iii) somut olmayan kültürel mirasın korunması için özellikle yönetim ve bilimsel araştırma gibi alanlarda kapasite güçlendirici etkinlikler düzenlemek

(iv) bilginin kuşaktan kuşağa geçişini okul dışı olanaklarla sağlamak,

b) kamuoyunu bu mirasa yonelen tehditler ve işbu Sozleşme gereğince yapılan etkinlikler konusunda bilgilendirmek,

c) somut olmayan kültürel mirasın anlatımı için gerekli olan doğal alanların ve belleğe ilişkin mekanların korunması için eğitim verilmesini teşvik etmek

Madde 15: Topluluk, Grup ve Kişilerin Katılımı

Her Taraf Devlet, somut olmayan kültürel mirasın korunması etkinlikleri çerçevesine, toplulukların, grupların ve gerekli durumlarda bu mirası yaratan, surduren ve nakleden bireylerin, mümkün olan en geniş biçimde katılımlarını sağlamaya ve bunların yonetime etkin olarak ıştıraklerini gerçekleştirmeye gayret eder

IV. Uluslararası Düzeyde Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması

Madde 16: İnsanın Somut Olmayan Kültürel Mirasının Temsili Listesi

1 Komite, somut olmayan kültürel mirası daha gozle gorulur kılmak, onemi konusunda bilinçlenmeyi sağlamak ve kültürel çeşitliliğe saygı içinde diyalogu desteklemek için, ilgili Taraf Devletlerin teklifi üzerine, insanlığın somut olmayan kültürel mirasının temsili bir listesini hazırlar, guncelleştirir ve yayımlar

2 Komite, bu listenin oluşturulması, guncelleştirilmesi ve yayımı ile ilgili ölçütleri hazırlar ve Genel Kurulun onayına sunar

Madde 17: Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi

1 Komite, uygun koruma onlemlerini almak amacıyla, bir Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi hazırlar, guncelleştirir ve yayımlar ve ilgili Taraf Devletin talebi üzerine bu mirası listeye kaydeder

2 Komite, bu listenin oluşturulması, guncelleştirilmesi ve yayımı ile ilgili ölçütlerini hazırlar ve Genel Kurula sunar

3 Çok acil durumlara ilişkin nesnel ölçütlerin Komitenin talebi üzerine Genel Kurul tarafından onaylanması koşuluyla, Komite, ilgili Taraf Devlete danışmak suretiyle bir miras kalemini, 1 fıkarda belirtilen listeye kaydedebilir

Madde 18: Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Programları, Projeleri ve Etkinlikleri

1 Komite, gelişmekte olan ulkelerin özel ihtiyaçlarını goz onunde bulundurarak, Taraf Devletlerce sunulan öneriler temelinde, Komite tarafından tanımlanıp Genel Kurul tarafından onaylanan ölçütlere uygun biçimde, peryodik olarak, mirasın korunmasına yönelik ulusal, bölgesel veya yerel karakterli, Sozleşmenin hedef ve ilkelerini en ıyı şekilde yansıtan program, proje ve etkinlikleri seçer ve destekler

2 Komite, bu amaçla, Taraf Devletlerin önerilerin hazırlanması için uluslar arası yardım taleplerini alır, inceler ve onaylar

3 Komite, kendisi tarafından saptanacak yöntemlerle ıyı örnek uygulamalarına ılışkın bilgileri yaymak suretiyle anılan projelerin, programların ve etkinliklerin hayata geçirilmesine eşlik eder

V. Uluslararası İşbirliği ve Yardım

Madde 19: İşbirliği

1 İşbu Sözleşme bağlamında, uluslararası işbirliği, diğerleri yanında bilgi ve tecrube değiş tokuşunu, ortak girişimleri, ve somut olmayan kültürel mirası koruma çabalarında Taraf Devletlere yardımcı olacak bır yardım mekanizmasını kurmayı içerir

2 Taraf Devletler, kendi ulusal mevzuatlarına, orf ve adet hukukuna ve uygulamalarına hael gelmeden, somut olmayan kültürel mirasın korunmasının insanlığın genel çıkarı olduğunu kabul ederler ve bu amaçla birbirleriyle ikılı, alt bölgesel, bölgesel ve uluslararası çerçevede işbirliği yapmayı ustlenirler

Madde 20: Uluslararası Yardımın Amaçları

Uluslararası yardım şu amaçlarla sağlanabilir

(a) Acil koruma gerektiren somut olmayan kültürel miras listesine kayıtlı mirasın korunması,

(b) 11 ve 12 Maddeler bağlamında envanterler hazırlanması,

(c) Somut olmayan kültürel mirasın korunması amacına yönelik, yoresel, bölgesel ve ulusal düzeyde sürdürülen programların, projelerin ve etkinliklerin desteklenmesi,

(d) Komitenin gerekli görebileceği herhangi bır başka amaç

Madde 21: Uluslararası Yardımın Biçimleri

Komite tarafından Taraf Devlete verilen yardım, 7 Maddede ongorülen uygulama yonergelerine ve 24 Maddede sozu edilen anlaşmaya göre yapılır ve şu biçimlerde olabilir

(a) korumanın çeşitli yonlerine ılışkın incelemeler,

(b) uzman ve uygulayıcı sağlanması,

(c) gerekli tüm personelin eğitimi,

(d) norm oluşturuıcı metinlerin ya da başka onlemlerin düzenlenmesi,

(e) altyapı oluşturulması ve işletilmesi,

(f) donatım ve beceri sağlanması,

(g) gerektiğinde, düşük faizli borç ve bağış dahil olmak uzere başka malı ve teknik yardım biçimleri

Madde 22: Uluslararası Yardımın Koşulları

1 Komite uluslararası yardım taleplerini inceleme usulunu tespit edecek ve taleplerin, alınması ongorülen onlemler, gereken mudahaleler ve bunların maliyetinin hesaplanması gibi hangi unsurları içermesi gerektiğini belirleyecektir

- 2 Acil durumlarda, yardım talepleri Komite tarafından öncelikli olarak incelenecektir
- 3 Komite karar verebilmek için gerekli gördüğü inceleme ve danışmaları yapar

Madde 23: Uluslararası Yardım Talepleri

- 1 Her Taraf Devlet topraklarındaki somut olmayan kültürel mirasın korunması için Komiteden uluslararası yardım talebinde bulunabilir
- 2 İki ya da daha fazla Taraf Devlet böyle bir talebi ortaklaşa sunabilir
- 3 Talepler 22 Maddenin 1 fıkrasında yazılı bilgileri ve gerekli belgeleri içerir

Madde 24: Yardımdan Yararlanan Taraf Devletlerin Rolü

- 1 Sözleşmenin hükümleri gereğince, tahsis olunan uluslararası yardım, yardımdan yararlanan Taraf Devlet ile Komite arasında yapılacak bir anlaşmaya göre yürütülür
- 2 Genel kural olarak, yardımdan yararlanan Taraf Devlet, kendi kaynaklarının musaadesi nispetinde, uluslararası yardım sağlanan koruma önlemlerinin maliyetini paylaşır
- 3 Yardımdan yararlanan Taraf Devlet, somut olmayan kültürel mirasın korunması için sağlanan yardımın kullanımı hakkında Komiteye bir rapor sunar

VI. Somut Olmayan Kültürel Miras Fonu

Madde 25: Fonun Niteliği ve Kaynakları

- 1 Aşağıda "Fon" olarak adlandırılacak olan bir "Somut Olmayan Kültürel Mirası Koruma Fonu" oluşturulmuştur
- 2 "Fon" UNESCO'nun Finans Yönetmeliğine uygun biçimde emanet fonlarından oluşur
- 3 Fonun kaynakları şunları içerir
  - (a) Taraf Devletler tarafından yapılan katkılar,
  - (b) UNESCO Genel Konferansı tarafından bu amaçla tahsis edilen fonlar,
  - (c) aşağıda belirtilenler tarafından yapılabilecek bağışlar, hediyeler, vasiyetler,
  - (i) diğer devletler,
  - (ii) Birleşmiş Milletler sisteminin örgütleri ve programları, özellikle Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı ve diğer uluslararası örgütler,
  - (iii) Özel ya da kamu kurumları ya da bireyler,
- (d) Fon kaynaklarına odenen faizler,
- (e) Fon için toplanan paralar ve Fon yararına düzenlenen etkinliklerden sağlanan girdiler,
- (f) Komite tarafından hazırlanacak Fon yönetmeliklerinin musaade ettiği diğer kaynaklar
- 4 Komite bu kaynakları Genel Kurul tarafından belirlenmiş rehber esaslarına uygun olarak harcar
- 5 Komite, genel amaçlar için veya kendisi tarafından onaylanmış proje olması koşuluyla belli projelere ilişkin özel amaçlı katkıları veya başka yardımları kabul edebilir

6 Fon'a yapılan katkılar, işbu Sozleşmenin amaçlarıyla uyuşmayan hiçbir politik, ekonomik veya başka koşulla ilişkilendirilemez

Madde 26: Taraf Devletlerin Fona Katkıları

1 Sozleşmeye Taraf Devletler, herhangi bir ek gonullu katkıyı olumsuz yonde etkilememek koşuluyla, Fon'a en az her iki yılda bir odeme yapmayı ustenirler Katkı, tum Devletlere uygulanabilir eşit oran biçiminde Genel Kurul tarafından belirlenecektir Genel Kurul'un bu kararı bu maddenin 2 paragrafında sozu edilen beyanı yapmamış olan, toplantıya katılan ve oy veren Taraf Devletlerin çoğunluğu tarafından alınır Taraf Devletlerin katkı payı hiç bir şekilde UNESCO'nun normal butçesine yaptığı katkının %1'ini aşamaz

2 Bununla birlikte, Sozleşmenin 32 ya da 33 Maddesinde belirtilen her Devlet, onay, kabul, uygun gorme ya da katılma belgelerinin tevdi sırasında işbu Maddenin 1 fıkrasının kendisini bağlamayacağını beyan edebilir

3 Bu Maddenin 2 fıkrasında sozu edilen beyanı yapmış olan Taraf Devlet, anılan beyanı UNESCO Genel Mudurune yapacağı bir bildirimle geri çekmeye gayret edecektir Bununla birlikte, beyanın geri çekilmesi, Devletin odayeacağı katkı payını, Genel Kurulun bir sonraki oturumunun açıldığı tarihe kadar etkilemez

4 Komitenin çalışmalarını etkili bir biçimde planlayabilmesi için, işbu Maddenin 2 fıkrasında kayıtlı bildirimde bulunmuş olan işbu Sozleşmeye Taraf Devletlerin katkıları en az iki yılda bir duzenli bir biçimde odenmeli ve bu Maddenin 1 fıkrası ile bağlı bulunmuş olsalar da, odemeleri gerekecek katkıya mumkun olduğu ölçüde yakın olmalıdır

5 O yılın ve hemen bir önceki takvim yılının zorunlu ya da gonullu katkısını vaktinde odememiş olan Sozleşmeye Taraf her Devlet, Komite uyesi seçilemez, bu koşul birinci seçimde uygulanmaz O sırada Komite uyesi olan boyle bir Devletin gorev suresi Sozleşmenin 6 Maddesinde kayıtlı seçimlerle sona erer

Madde 27: Fona Ek Gonullu Katkılar

26 Maddede ongorulenlere ek olarak Fona gonullu katkı yapmak isteyen Taraf Devletler, Komitenin çalışmalarını buna gore planlayabilmesi için, en kısa zamanda bu konuda Komiteye bilgi verirler

Madde 28: Uluslararası Bağış Toplama Kampanyaları

Taraf Devletler UNESCO'nun himayesinde Fon yararına duzenlenen uluslararası bağış toplama kampanyalarına mumkun olduğu ölçüde destek olmalıdırlar

VII. Raporlar

Madde 29: Taraf Devletin Raporları

Taraf Devletler Komite tarafından belirlenen biçimlerde ve zaman dilimlerinde Sozleşmenin etkin bir şekilde uygulanması için gereken yasa, tuzuk ve yönetmelik duzenlemelerini içeren raporlarını Komiteye sunarlar

Madde 30: Komitenin Raporları

1 Komite, Taraf Devletlerin 29 maddede sozu edilen etkinliklerini ve raporlarını esas alan bir raporu her oturumunda Genel Kurula sunar

2 Bu rapor UNESCO Genel Konferansı'nın bilgisine sunulur

VIII. Geçici Hükümler**Madde 31: İnsanlığın Somut Olmayan ve Sözel Kültürel Mirasının Başyapıtları İlanı ile İlişki**

1 Komite, işbu Sözleşme yururluğ e girmeden ilan edilmiş olan "İnsanlığın Somut Olmayan ve Sozel Kültürel Mirasının Başyapıtları"nı İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirasının Temsilı Lıstesı'ne dahil eder

2 Bu kalemlerin İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirasının Temsilı Lıstesı'ne dahil edilmesi, 16 Maddenin ikinci fıkrası uyarınca karar verilmiş olan, daha sonraki yazılımların ölçütlerini hiçbir şekilde etkilemez

3 İşbu Sözleşme yururluğ e girdikten sonra hiçbir ilan yapılamaz

XI. Son Hükümler**Madde 32: Onay, Kabul ya da Uygun Görme**

1 Bu Sözleşme, UNESCO'ya Uye Devletlerin kendi anayasal usulleri doğrultusunda onaylanır, kabul edilir ya da uygun görülür

2 Onay, kabul ya da uygun görme belgeleri UNESCO Genel Muduru nezdine tevdi olunur

Madde 33: Katılma

1 Bu Sözleşme, UNESCO üyesi olmayan, UNESCO Genel Konferansı tarafından katılmaya davet edilmiş olan devletlerin katılımına açıktır

2 Bu Sözleşme, Birleşmiş Milletler tarafından içişlerinde kendilerini tam olarak yönetebilecekleri tanınmış, ancak Genel Kurulun 1514 (XV) kararı uyarınca tam bağımsızlığını kazanmamış, işbu Sözleşmenin belirlediğ i konularda antlaşma yapma dahil, bu konularda yetkisi tanınmış toprakların katılmasına da açıktır

3 Katılma belgeleri UNESCO Genel Muduru nezdinde tevdi edilir

Madde 34: Yürürlük

Bu Sözleşme, sadece onay, kabul, uygun görme ya da katılım belgelerini o tarihte ya da o tarihten önce tevdi etmiş Devletler bakımından, otuzuncu onay, kabul, uygun görme ya da katılım belgesinin tevdi tarihinden uç ay sonra yururluğ e girer Herhangi bir başka Taraf Devlet bakımından onay, kabul, uygun görme ya da katılım belgesinin tevdi tarihinden uç ay sonra yururluğ e girer

Madde 35: Üniter Olmayan ya da Federatif Anayasalı Sistemler

Aşağıdaki şartlar üniter olmayan ya da federatif anayasa sistemlerine sahip Taraf Devletlere uygulanır

5448

19.1.2006

(a) Bu Sozleşme hukumlerinin federal ya da merkezi yasama gucunun yasal yetki alanının içinde bulunanlar tarafından uygulanması bakımından, federal ya da merkezi hukümetin yukumlulukları, federal olmayan Taraf Devletlerinki ile aynı olacaktır

(b) Bu Sozleşme hukumlerini uygulayacak olan, ancak federasyonun anayasal sistemi bakımından yasal onlemler almak zorunda bulunmayan bireysel kurucu Devletler, ulkeler, eyaletler ya da kantonlar bakımından, federal hukümet, bu Devletlerin, ulkelerin, eyaletlerin ya da kantonların yetkili makamlarını anılan hukümetlerden haberdar eder ve bunların kabulü yonunde tavsiyede bulunur

Madde 36: Fesih

- 1 Her Taraf Devlet, Sozleşmeyi feshettiğini bildirme yetkisine sahiptir
- 2 Fesih UNESCO Genel Mudurune tevdi edilecek yazılı bir bildirimle yapılır
- 3 Fesih, fesih belgesinin teslim alınmasından on iki ay sonra yururluğe girer Bu durum ayrılan Taraf Devletin parasal yukumluluklarını ayrılışının yururluğe girdiği tarihe kadar hiçbir şekilde etkilemez

Madde 37: Sozleşmenin Tevdi Edildiği Makamın Gorevleri

UNESCO Genel Muduru bu Sozleşenin tevdi edildiği makam olarak, Orgutun Uye Devletlerine, 33 maddede belirtilen Orgute uye olmayan Devletlere, Birleşmiş Milletlere 32 ve 33 maddelerde sozu edilen her onay, kabul, uygun gorme ya da katılma belgesinin ve 36 Maddede değinilen fesih belgesinin tevdiını bildirir

Madde 38: Değişiklikler

1 Her Taraf Devlet, Genel Mudure yapacağı yazılı bir bildirim ile Sozleşmenin değiştirilmesini onerebilir Genel Mudur bu bildirim butun Taraf Devletlere duyurur Bu bildirim duyurulmasından sonraki altı ay içerisinde Taraf Devletlerin en az yarısından fazlası talep lehinde cevap verirse, Genel Mudur bu öneriyi bir sonraki Genel Kurul oturumuna gorusulmek ve mumkunse kabul edilmek uzere sunar

2 Değişiklikler toplantıya katılan ve oy veren Taraf Devletlerin üçte iki çoğunluğuyla kabul edilir

3 Değişiklikler kabul edildikten sonra Taraf Devletlerin onay, kabul, uygun gorme ya da katılımına sunulur

4 Değişiklikler, sadece bunu onaylayan, kabul eden, uygun goren veya katılan Taraf Devletler bakımından, bu maddenin 3 fıkrasında sozu edilen belgelerin Taraf Devletlerin üçte ikisi tarafından tevdiından üç ay sonra yururluğe girer Bundan sonra, sozu edilen değişiklik, bu değişikliği onaylayan, kabul eden, uygun goren veya katılan her Taraf Devlet bakımından, onay, kabul, uygun gorme veya katılma belgelerinin tevdiından üç ay sonra yururluğe girer

5 3 ve 4 fıkrada ortaya konan bu yontem, Komitenin Taraf Devletlerin sayısıyla ilgili 5 Madde konusundaki değişikliklere uygulanmaz Bu değişiklik önerileri kabul edildikleri anda yururluğe girer

5448

19.1.2006

6. Bu maddenin 4. fıkrası gereğince değişikliklerin yürürlüğe girmesinden sonra bu Sözleşmeye Taraf olan bir Devlet farklı bir bildirimde bulunmadığı takdirde,

(a) Sözleşmenin değiştirilmiş haline Taraf kabul edilir;

(b) Değişikliklerle yükümlü olmayan herhangi bir Taraf Devlet bakımından ise, Sözleşmenin değiştirilmemiş haline Taraf kabul edilir.

Madde 39: Geçerli Sözleşme Metinleri

İşbu Sözleşme; Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca hazırlanmıştır. Altı metin de aynı derecede geçerlidir.

Madde 40: Sözleşmenin Tescili

İşbu Sözleşme, Birleşmiş Milletler Senedinin 102. Maddesi gereğince UNESCO Genel Müdürünün talebiyle Birleşmiş Milletler Sekreteryasına tescil olunur.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
93-1	127	73
100	25	8
109	52	47:49, 71:80

I- Gerekçeli 1025 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 52 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Milli Eğitim, Esas Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/1094